

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 4008
Ημερομ. Κατάθεσης: 17/3/2025

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 17/3/2025

ΠΡΟΣ: Τον κ. Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

ΘΕΜΑ: Σοβαρά τα προβλήματα των καστανοπαραγωγών και των συκοπαραγωγών της Π.Ε. Κιλκίς.

Στην περιοχή της Παιονίας του Νομού Κιλκίς, στις πλαγιές του όρους Πάικου γύρω από τα χωριά Γρίβα, Κάρπη και Καστανερή, βρίσκονται μερικές από τις πιο εκτεταμένες καλλιέργειες κάστανου στον ελλαδικό χώρο, περίπου 7.700 στρέμματα με καστανιές, αποτελούμενες από ιδιωτικές, κοινοτικές-δημοτικές και δημόσιες εκτάσεις. Πρόκειται για το πέμπτο μεγαλύτερο δάσος καστανιάς της Ελλάδας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΠΕΚΕΠΕ και τις Ενιαίες Δηλώσεις Εκμετάλλευσης, από αυτά καλλιεργούνται περισσότερα από 5.500 στρέμματα ενώ τα υπόλοιπα θεωρούνται «άγρια». Λόγω του κλίματος που επικρατεί στην περιοχή το κάστανο που παράγεται είναι ιδιαίτερα γλυκό και γευστικό και αποτελεί έναν από τους βασικούς άξονες ανάπτυξης της ορεινής οικονομίας και επιβίωσης των κατοίκων της περιοχής του Πάικου. Μεγάλο μέρος της παραγωγής εξάγεται σε ποσοστό που κατά περίπτωση μπορεί να φτάσει και στο 90%.

Ωστόσο, οι καστανοπαραγωγοί του Πάικου αντιμετωπίζουν χρόνια προβλήματα που διαιωνίζουν ένα καθεστώς ανασφάλειας για το μέλλον τους. Παρότι τα τεμάχια τους στο καστανόδασος του Πάικου είναι ιδιωτικές και όχι δημόσιες εκτάσεις, είναι δηλαδή ιδιόκτητα τεμάχια ή μισθωμένα τα οποία κατέχουν νόμιμα, αποτελώντας περιουσία τους, ωστόσο μέχρι σήμερα δεν έχει ακόμη επιλυθεί με οριστικό τρόπο ένα σημαντικό πρόβλημα που αφορά το σύνολο των καστανοπαραγωγών. Η διττή φύση των «καστανοπερίβολων», αφενός δάση, αφετέρου καλλιέργειες, δημιουργεί προβλήματα στον επίσημο χαρακτηρισμό τους.

Σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία δεν μπορεί να παραχθεί αγροτικό προϊόν από δάσος με συνέπεια να θεωρείται δασικό προϊόν. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι επιδοτήσεις, που είναι ζωτικής σημασίας για την βιωσιμότητα της καλλιέργειας της καστανιάς, να εγκρίνονται κατ' εξαίρεση, κάθε χρόνο, δημιουργώντας ανασφάλεια στους παραγωγούς. Το πρόβλημα επεκτείνεται και στους Δασικούς Χάρτες όπου δεν αποτυπώνεται μέχρι και σήμερα ότι στα συγκεκριμένα τεμάχια, υπάρχει δενδρώδης καλλιέργεια τουλάχιστον ως προς τη χρήση, προκειμένου να λυθεί το θέμα του ΟΠΕΚΕΠΕ σχετικά με την επιλεξιμότητα, η οποία είναι ζητούμενο, μεταξύ άλλων, για τη δημιουργία εγγειοβελτιωτικών έργων. Πάγιο αίτημα των καστανοπαραγωγών είναι να χαρακτηριστούν τα καστανοπερίβολα στους δασικούς χάρτες ως δενδρώδης καλλιέργεια, τουλάχιστον ως προς την χρήση. Πρόκειται για αίτημα δίκαιο και εύλογο, καθώς παρότι καλλιεργούν τις εκτάσεις τους, παρότι είναι κατ' επάγγελμα αγρότες εκδίδοντας νόμιμα φορολογικά παραστατικά, όταν δηλώνουν τις εκτάσεις τους στην ενιαία αίτηση ενίσχυσης του Ο.Σ.Δ.Ε. κατά της διαδικασίας υποβολής της αίτησης και σύμφωνα με τον χάρτη του Ο.Σ.Δ.Ε. οι εκτάσεις χαρακτηρίζονται ως μη επιλέξιμες περιοχές.

Ένα επιπλέον πρόβλημα που αντιμετωπίζουν τόσο οι καστανοπαραγωγοί, όσο και οι συκοπαραγωγοί είναι αδυναμία τους να αποζημιωθούν ανάλογα από τον ΕΛΓΑ, διότι όσα ισχύουν για τις σχετικές αποζημιώσεις δεν είναι συμβατά με την καλλιέργεια καστανού και σύκου. Ειδικότερα, το σύστημα αποζημιώσεων του ΕΛΓΑ δεν λαμβάνει υπόψη την

ιδιαιτερότητα της κάθε καλλιέργειας με συνέπεια να εφαρμόζεται οριζόντια. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι καστανοπαραγωγοί παρότι επιβαρύνονται με μεγάλες ασφαλιστικές εισφορές στον ΕΛΓΑ, να μην απολαμβάνουν ανταποδοτικών και ανάλογων αποζημιώσεων παρότι αντιμετωπίζουν τεράστιες προκλήσεις λόγω της κλιματικής αλλαγής όπως η πρωιμότητα της συγκομιδής, η ανομβρία, οι εξαιρετικά υψηλές θερμοκρασίες που απειλούν όχι μόνο την παραγωγή αλλά και τα ίδια τα δέντρα. Έτσι, παρότι το 2023 η παραγωγή του καστανου σημείωσε μείωση 40%, οι καστανοπαραγωγοί του Πάικου δεν αποζημιώθηκαν παρά τις συνεχείς εκκλήσεις τους. Παρόμοια, προβλήματα αντιμετωπίζουν και οι συκοπαραγωγοί του Πολύπετρου και των γύρω περιοχών που αποτελούν μεγάλο κέντρο παραγωγής νωπού σύκου, οι οποίοι βλέπουν τα εισοδήματά τους να συρρικνώνονται. Παρότι επλήγησαν από χαλαζοπτώσεις, παρότι έχουν κάνει σχετικές αιτήσεις προς τον ΕΛΓΑ ήδη από τον Αύγουστο του 2024, ακόμη περιμένουν τα πορίσματα χωρίς βέβαια να γνωρίζουν να θα είναι θετικά.

Ενόψει των ανωτέρω

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί το Υπουργείο, προκειμένου τα τεμάχια των καστανοπαραγωγών να αποχαρακτηριστούν από μη επιλέξιμα σε επιλέξιμα, ώστε να μπορούν να δικαιούνται και τις ανάλογες επιδοτήσεις είτε αυτές αφορούν την Βασική Ενίσχυση είτε τα οικολογικά σχήματα είτε τις υπόλοιπες ενισχύσεις που προβλέπει η Κ.Α.Π.;
2. Γιατί δεν αποζημιώθηκαν από τον ΕΛΓΑ οι καστανοπαραγωγοί για το έτος 2023;
3. Πώς σκοπεύει το Υπουργείο να προσαρμόσει την πολιτική του ΕΛΓΑ στις ιδιαιτερότητες καλλιεργειών όπως το κάστανο και το σύκο;
4. Υπάρχει σχεδιασμένη πολιτική στήριξης για την παραγωγή καστανου και σύκου στη χώρα μας και ποια είναι τα βασικά στοιχεία αυτής;

Ο ερωτών βουλευτής

Στέφανος Παραστατίδης